

Dosarul nr.3ra-252/19

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud: E.Bancov)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud: E. Dvurecenschii, N. Veleva, V.Movilă)

Î N C H E I E R E

6 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea Municipală
„Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial
Cahul al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Cahul, intervenienți
accesorii Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul” și
Maria Fana cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva deciziei din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Cahul, prin care a
fost admis apelul declarat de Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat, a fost
casată hotărârea din 20 februarie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central și a fost
pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial cererea de chemare în
judecată depusă de Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat,

c o n s t a t ă :

La 14 iunie 2017, Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat (în
continuare OT Cahul al Cancelariei de Stat) a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Consiliului mun. Cahul, intervenienți accesorii ÎM „Gospodăria
Comunal-Locativă Cahul” și Maria Fana cu privire la anularea actului
administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că locuitorii blocului locativ din or.
Cahul, str. Selivestrov 14, reprezentați de Președintele ACC nr. 14/36, Maria Fana,
au depus o cerere, sub aspectul verificării legalității Anexei la decizia Consiliului
orășenesc Cahul nr. 1/29 (15/29)-XXV din 23 februarie 2017 „Cu privire la
ajustarea tarifelor pentru prestarea serviciilor comunale pentru deservirea caselor
de locuit de ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”.

Conform pct. 1 din decizie menționată, au fost stabilite tarife lunare pentru
deservirea caselor de locuit de ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”
începând cu 1 martie 2017, conform anexei care prevede: deservirea fondului
locativ de către electricieni, meșteri, dispeceri; întreținerea autotransportului
(carburanți, piese de schimb, materiale, instrumente); deservirea și reparația

curentă a sistemelor interne de apeduct și canalizare, inclusiv costul instrumentelor, materialelor, salariul; reparația curentă a scărilor, ușilor și geamurilor din subsoluri și deservirea de către măturători.

OT Cahul al Cancelariei de Stat a menționat că a reexaminat legalitatea deciziei respective, în rezultatul căruia a constatat că Anexa la decizia Consiliului orașenesc Cahul nr. 1/29 (15/29) – XXV din 23 februarie 2017, urmează a fi abrogată.

Reclamantul a considerat că Consiliul mun. Cahul la adoptarea Anexei la decizia nr. 1/29 (15/29) – XXV din 23 februarie 2017 nu a luat în considerare dispozițiile art.50 alin.(1) și (3) din Legea cu privire la locuințe nr.75 din 30 aprilie 2015, care stipulează că plata pentru deservirea tehnică și pentru reparația echipamentelor tehnice din interiorul blocului locativ din fondul public de locuințe (locuințele aflate în proprietate publică) se include în tarif și se efectuează conform prevederilor contractului de locațiune. În cazul locuințelor proprietate privată, plata prevăzută la alin.(1) se efectuează conform contractului de administrare încheiat între administrator și proprietarii locuințelor sau între administrator și prestatorii de servicii.

Reglementări similare se regăsesc și în art.3 din Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, care prevede că serviciile locative, comunale și necomunale se prestează proprietarilor de apartamente și locatarilor din fondul locativ în baza contractelor încheiate cu gestionarul fondului locativ sau cu furnizorul/operatorul, în strictă corespundere cu legislația în vigoare.

Conform pct.3 din Hotărârea Guvernului nr.1224 din 21.12.1998 privind aprobarea Regulilor provizorii de exploatare a locuințelor, întreținere a blocurilor locative și teritoriilor aferente în Republica Moldova, deservirea tehnică a blocului locativ - include toate lucrările de întreținere și reparație a elementelor constructive, sistemelor interne de aprovizionare cu căldură, apă, energie electrică și de canalizare, a obiectelor de amenajare, de plantare a spațiilor verzi, de curățare a locurilor de uz comun ale blocurilor locative și terenurilor aferente.

Astfel, Consiliul mun. Cahul nu a luat în considerare prevederile art.3 alin.(4) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402 din 24 octombrie 2002, care prevede că la organizarea și dezvoltarea serviciilor publice de gospodărie comunală, interesul general al cetățenilor este prioritar.

În Anexa deciziei, descifrarea cheltuielilor incluse în tariful pentru deservirea și întreținerea spațiului locativ și a sistemelor interne de apeduct și canalizare, Consiliul mun. Cahul a stabilit denumirea serviciilor acordate – cheltuielile suportate pentru serviciile acordate, fără a indica concret serviciul acordat de către electrician, meșter, dispecerul întreprinderii.

Punctul 3 din tabel, nu poate fi raportat ca serviciu acordat, deoarece contravine prevederilor Anexei nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002.

Iar, prin punctul 5 din tabel, Consiliul local a inclus cheltuielile pentru reparația curentă a scărilor, ușilor, geamurilor din subsol, afectând dreptul consumatorilor/proprietarilor apartamentelor din blocurile locative fără subsol.

Cu referire la pct.4 din tabel, deservirea și reparația curentă a sistemelor interne de apeduct și canalizare, reclamantul a considerat că potrivit pct.5 lit. g) și Anexei nr.1 din Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002, lucrările de deservire tehnică și reparație a blocurilor locative și căminelor se divizează în lucrări de întreținere și reparație a echipamentelor tehnice ale acestuia și sunt plătite de către consumatori pe tarife distincte. Prestatorul de servicii va include lunar în bonurile de plată ale consumatorilor de servicii separat deservirea tehnică și reparația echipamentelor tehnice interioare, conform tarifelor aprobate. Situație similară se reține și în pct.6, deservirea de către măturători.

Conform pct.5 lit. i) din Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002 și Anexei nr.1 din aceeași hotărâre, lucrările de întreținere sanitară a blocurilor și terenurilor aferente includ: salubritatea subsolurilor caselor, scării, spălarea și dezinfectarea tubulaturilor, a recipientelor pentru gunoi, a camerelor de deșeuri și a altor locuri de uz comun.

Însă, în Anexa deciziei nu a fost specificat serviciul prestat de către măturător, fapt ce contravine prevederilor legale. Or, acest serviciu urmează a fi inclus lunar în bonurile de plată ale consumatorilor de servicii separate.

Totodată, Consiliul mun. Cahul nu s-a expus asupra aplicabilității deciziei nr.6/4 (42/4)-XXIII din 6 mai 2010 „Cu privire la aprobarea tarifelor pentru prestarea serviciilor comunale caselor de locuit de ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, prin care au fost stabilite tarife pentru deservirea caselor de locuit.

Astfel, în conformitate cu art. 67 și 68 al Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, prin notificarea nr. 1304/OT₂-151 din 19 mai 2017, OT Cahul al Cancelariei de Stat a solicitat Consiliului mun. Cahul modificarea, prin completare a Anexei la decizia nr. 1/29 (15/29) – XXV din 23 februarie 2017, însă notificarea nu a fost examinată în termenul stabilit.

În drept, cererea de chemare în judecată a fost întemeiată în baza art.67, 68 alin.(4) și 69 alin.(2) ale Legii privind administrația publică locală nr.436 din 28 decembrie 2006, art.25 alin.(b) al Legii contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000, art.166 și 167 ale Codului de procedură civilă.

OT Cahul al Cancelariei de Stat a notat că Anexa la decizia Consiliului orășenesc Cahul nr. 1/29 (15/29) – XXV din 23 februarie 2017, parțial a fost adoptată cu încălcarea prevederilor legale.

Reclamantul a solicitat anularea Anexei la decizia Consiliului orășenesc Cahul nr. 1/29 (15/29) – XXV din 23 februarie 2017 „Cu privire la ajustarea tarifelor pentru prestarea serviciilor comunale pentru deservirea caselor de locuit de ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”.

Prin hotărârea din 20 februarie 2018 a Judecătorei Cahul, sediul Central a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de OT Cahul al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Cahul, intervenienți accesorii Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul” și Maria Fana cu privire la anularea actului administrativ. (f.d. 71-74, vol.I)

La 13 martie 2018, OT Cahul al Cancelariei de Stat a declarat apel împotriva hotărârii din 20 februarie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Prin decizia din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Cahul, a fost admis apelul declarat de OT Cahul al Cancelariei de Stat, a fost casată hotărârea din 20 februarie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central și a fost pronunțată o nouă hotărâre.

A fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de OT Cahul al Cancelariei de Stat.

A fost anulată parțial Anexa la decizia Consiliului orășenesc Cahul nr. 1/29 (15/29) – XXV din 23 februarie 2017 „Cu privire la ajustarea tarifelor pentru prestarea serviciilor comunale pentru deservirea caselor de locuit de ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, în partea prevederilor cu privire la stabilirea tarifului pentru deservirea și întreținerea spațiului locativ și sistemelor de apeduct și canalizare la punctele 1, 2, 3, 4, 5 și 6, și a tarifului total de 1,20 lei/lunar pentru 1m².

A fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de OT Cahul al Cancelariei de Stat cu privire la anularea Anexei la decizia Consiliului orășenesc Cahul nr. 1/29 (15/29) – XXV din 23 februarie 2017 „Cu privire la ajustarea tarifelor pentru prestarea serviciilor comunale pentru deservirea caselor de locuit de ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, în partea stabilirii plății pentru chirie. (f.d. 131, vol.I)

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut prevederile art. 1 alin. (1), 225 alin. (1) lit. b) și 26 alin. (1) lit. a) ale Legii contenciosului administrativ, art. 14 alin. (1), (2) lit. q) 67 alin. (1) și 68 alin. (1), (4) ale Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006.

Cu referire la nomele citate și în raport cu materialele cauzei, instanța de apel a reținut incorectă soluția primei instanțe, menționând că Consiliul orășenesc Cahul are competența de a elabora și aproba tarifele pentru serviciile de interes public local prestate de ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”.

Sub acest aspect, Curtea de Apel Cahul a menționat că prin decizia nr.1/29 (15/29)-XXV din 23 februarie 2017 nu este aprobat tariful lunar pentru deservirea caselor de locuit, ci se face trimitere la Anexa în care sunt indicate tarifele cuantificate, în timp ce Anexa respectivă, care urmează a fi concepută ca parte integrantă a deciziei, nu este întocmită după regulile similare adoptării deciziei consiliului local, adică, contravine prevederilor art.20 alin.(1) din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28 decembrie 2006, care stipulează că deciziile consiliului local se semnează, în cel mult 5 zile de la data desfășurării ședinței lui, de președintele acesteia și se contrasemnează de secretarul consiliului.

Astfel, Anexa urma să fie contrasemnată de președintele ședinței Consiliului orășenesc Cahul din 23 martie 2017 și de secretarul Consiliului orășenesc Cahul.

Or, Anexa fiind semnată doar de către secretarul Consiliului orășenesc Cahul și nefiind semnată de președintele ședinței Consiliului orășenesc Cahul din 23 martie 2017, a fost adoptată cu încălcarea procedurii, aceasta fiind unul din temeiurile nulității acestui act.

Curtea de Apel Cahul a stabilit cert și unele circumstanțe care constituie temei de ilegalitate a actului adoptat, sub aspectul tarificării unor activități și cheltuieli

ale prestatorului ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul” care separat nu pot fi concepute a fi un serviciu comunal, precum și stabilirea tarifului pentru un serviciu neprevăzut de Hotărârii Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002, fapt care înlătură orice previzibilitate și garanție pentru consumatorii serviciului, fiind lipsit de claritate cadrul drepturilor și obligațiilor atât a prestatorului, cât și a consumatorului.

Ca urmare, pentru ajustarea tarifelor de prestare a serviciilor comunale pentru deservirea caselor de locuit, Consiliul orășenesc Cahul urma să includă cheltuielile suportate în legătură cu deservirea și întreținerea spațiului locativ, și a sistemelor interne de apeduct și canalizare, în calculul tarifelor pentru serviciile acordate.

Instanța de apel a remarcat că prestarea serviciilor publice constă în lucrări de întreținere și reparație a fondului locativ, sistemelor interne de apă și canalizare, de întreținere sanitară a blocurilor locative și terenurilor aferente, precum și alte lucrări efectuate de specialiștii gestionarului, la caz, ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”.

În Anexa la decizia Consiliului orășenesc Cahul nr.1/29(15/29)-XXV din 23 februarie 2017 nu s-au indicat serviciile prestate în baza cărora a fost stabilit tariful lunar pentru deservirea și întreținerea spațiului locativ, or, un asemenea serviciu include câteva componente și consumatorul trebuie să cunoască cu certitudine care anume activități îi sunt prestate în interiorul unui sau altui tarif.

Iar, serviciile indicate în Anexa nr.1 creează o situație de incertitudine pentru consumatorii serviciilor locative comunale, creându-se un mediu speculativ și abuziv în raport cu reglementările normative. Modul în care serviciul de deservire și întreținere a spațiului locativ și a sistemelor interne de apeduct și canalizare, indicat în Anexa la decizia Consiliului orășenesc Cahul nr.1/29(15/29)-XXV, nu este definit asupra componentei structurale a acestuia, iar în coincidența denumirii acestui serviciu cu noțiunile operate în Hotărârile Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002 și nr.1224 din 21 decembrie 1998 nu-i poate identifica conținutul nici prin prisma acestor acte, se încalcă art.6 lit. d) din Legea privind protecția consumatorilor, care stipulează că orice consumator are dreptul la informații complete, corecte și precise privind produsele, serviciile achiziționate.

Ținând cont de faptul, că prin Anexa la decizia Consiliului orășenesc Cahul nr.1/29 (15/29)-XXV din 23.02.2017, au fost ajustate tarifele pentru prestarea serviciilor comunale de deservire a caselor de locuit, la cheltuielile suportate în urma prestării serviciilor și nu în raport cu serviciile prestate, întru readucerea acestui act administrativ în albia legalității, Colegiul instanței de apel a găsit necesar de a anula parțial această Anexă, și anume pct.1, 2, 3, 4, 5 și 6, și a tarifului total de 1,20 lei pentru 1 m².

Pe cale de consecință, OT Cahul al Cancelariei de Stat a invocat ilegalitatea Anexei la decizia Consiliului Orășenesc Cahul nr.1/29(15/29)-XXV din 23 februarie 2017, solicitând anularea acesteia, însă nu a pretins ilegalitatea tarifului lunar a plății pentru chirie și nu a invocat motive pentru care ar putea fi anulat tariful aprobat pentru chirie, iar ca urmare instanța de apel nefiind investită cu atribuții de anulare a actului administrativ din oficiu, a considerat necesar de a respinge cererea de chemare în judecată în această parte.

La 10 ianuarie 2019, prin intermediul oficiului poștal, ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul” a declarat recurs împotriva deciziei din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Cahul.

Recurenta a menționat că la adoptarea deciziei, instanța de apel a încălcat și interpretat în mod eronat normele de drept material și procedural, și anume, art. 50 alin. (1) al legii cu privire la actele normative nr. 100 din 22 decembrie 2017.

A relatat recurenta că odată ce decizia nr. 1/29 (15/29) – XXV conține toate elementele numerotate la art. 41 alin. (1) din Legea cu privire la actele normative, în special formula de atestare a autenticității actului (semnătura Președintelui ședinței Consiliului orașenesc Cahul din 23 martie 2017 și a secretarului Consiliului orașenesc Cahul), astfel decizia și Anexa au fost întocmite corect din punct de vedere procedural, și respectiv, produc efecte juridice.

ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul” a specificat că prestează toate serviciile indicate în Anexa nr. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002 și toți consumatorii se pot informa direct din Anexa nr. 1 despre volumul serviciilor comunal prestate, contra tarifului stabilit. Mai mult, orice consumator poate solicita informația referitor la volumul serviciilor de gospodărie comunală prestate.

Întreprinderea a observat că Consiliul mun. Cahul la adoptarea deciziei nr. 1/29 (15/29) – XXV, a clasificat toate serviciile de gospodărie comunală indicate în Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 191 în 6 grupe, ceea ce este mai eficient pentru informarea beneficiarilor de astfel de servicii.

Prin urmare, întreprinderea municipală a menționat că a respectat dreptul consumatorilor la informații complete, corecte și precise privind produsele, serviciile achiziționate, drept care este garantat de art. 6 lit. d) al Legii privind protecția consumatorilor.

Recurenta a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Cahul a pronunțat decizia contestată la 11 octombrie 2018.

Recurenta a recepționat decizia instanței de apel la 27 noiembrie 2018. (f.d. 143, vol.I)

Astfel, recursul declarat la 10 ianuarie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursul declarat de ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul” în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate

sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Tamara Chișca-Doneva